

НАЦІОНАЛЬНИЙ СПОРТ

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни за вибором
рівень підготовки – другий (освітньо-науковий)
галузь знань – 01 «освіта»
спеціальність – 017 «Фізична культура і спорт»

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ СПОРТ
РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни за вибором

рівень підготовки – другий (освітньо-науковий)

галузь знань – 01 «освіта»

спеціальність – 017 «Фізична культура і спорт»

УДК 796/799(477)

Укладачі:

кандидат філософських наук, доцент **Поліщук Р. М.**,
доктор історичних наук, доцент **Сова А. О.**,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Тимчак Я. В.**

*Затверджено до друку на засіданні кафедри олімпійської освіти
Львівського державного університету фізичної культури
імені Івана Боберського
(протокол № 8 від 16 лютого 2022 року)*

Національний спорт: робоча навчальна програма дисципліни за вибором, рівень підготовки – другий (освітньо-науковий), галузь знань 01 «освіта», спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» / уклад. Поліщук Р. М., Сова А. О., Тимчак Я. В. – Львів, 2022. – 24 с.

Робоча навчальна програма дисципліни «Національний спорт» сформована відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». Метою викладання навчальної дисципліни «Національний спорт» є формування у студентів розуміння системи цінностей, поглядів, норм поведінки людей в певній культурі, засвоєння студентами основних теоретичних положень та формування систематизованих знань з теорії національних видів спорту.

Для магістрів I року навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» (денна форма навчання, заочна форма навчання).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Національний спорт» є формування у студентів розуміння системи цінностей, поглядів, норм поведінки людей в певній культурі, засвоєння студентами основних теоретичних положень та формування систематизованих знань з теорії національних видів спорту.

1.2. Процес вивчення дисципліни «Національний спорт» спрямований на формування наступних спеціальних компетенцій: здатність використовувати ціннісний потенціал національної системи тілоховання для формування основ здорового способу життя, інтересу та потреби до регулярних занять фізичними вправами і спортом, посилення національної ідентифікації суб'єктів.

2. Компетентності.

Основною концептуальною ідеєю формування ключових компетентностей є підготовка нового покоління молоді, які володіють навиками прийняття адекватних рішень в соціальній та професійній діяльності, здатних до виходу за межі конкретної професійної діяльності, готовими активно діяти відповідно до цінностей суспільства сталого розвитку.

2.1. *Загальні компетентності*: 1. Здатність навчатися протягом усього життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності. 2. Спроможність використовувати інформаційно-комунікаційні технології. 3. Здібність провадити практичну діяльність відповідно до потреб здоров'я та культурних цінностей населення України, навчаючи здоровому способу життя. 4. Надпредметність і міждисциплінарність (можуть бути застосовані не тільки в навчальному процесі, а й на роботі, у сім'ї, у політичній сфері тощо);

2.2. *Фахові компетентності*: 1. Здатність формувати предметні компетентності процесу навчання і виховання, встановлювати зв'язки між закономірностями розвитку особи і принципами та технологією педагогічного процесу, визначати провідні концепції виховання особи, про-

гнозувати результати навчання і виховання, конструювати цілі, зміст, методи, засоби і форми освітнього процесу. 2. Спроможність оволодівати базовими і новими видами тіловиховної діяльності (на теоретичному рівні). 3. Здібність виховувати в студентів соціально-особові якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальності (професійне спрямування): 017 «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	II рівень вищої освіти	10 год.	8 год.
		Семінарські заняття	
		20 год.	8 год.
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30/60; для заочної – 16/74.

3. Програма навчальної дисципліни

1. Національна культура та її тіловиховний складник

- Вступ.
- Культура національна, масова, популярна і глобалізація та їх вплив на національний спорт.
- Національні прояви культури тіла.
- Місія національних видів спорту в глобалізованому світі.
- Медіа-демонстрація відомих світових національних видів спорту.

2. Історико-філософські аспекти формування національних видів спорту й національних змагань

- Витоки фізичної культури і спорту: національний вимір як підґрунтя.
- Спорт і характер (національна ментальність): точки дотику.
- Гра як важливий елемент національної культури.
- Філософський погляд на гру та спорт.
- Соціальний потенціал національного спорту.

3. Етноспорт як скарбниця традицій.

- Етнокультура та її роль. Традиції.
- Спорт як традиція.
- Етно й традиційні види змагань. Етнокультурне розмаїття спорту.
- Спорт як чинник збереження та усталення національної ідентичності.

4. Національний спорт сьогодні: міжнародний контекст.

- Національні системи гімнастики.
- Національні види спорту у програмі Олімпійських ігор. Національні спортивні організації.
- Популярний спорт. Сучасні популярні види спорту як національні.
- Значення політики у формуванні та збереженні національних видів спорту.
- Національно-релігійні аспекти спорту.

5. Національний спорт в Україні: історична ретроспектива і сучасність.

- Історична ретроспектива національних традицій тіловиховання.
- Національні спортивні товариства.

- Особливості розвитку національної тіловиховної культури в діаспорі.
- Національне тіловиховання в контексті знаних постатей.
- Відродження українських національних єдиноборств (напрямки, школи, основники й учителі тощо).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	с.	с.р.		л.	с.	с.р.
Змістовий модуль 1. Національний спорт								
Тема 1. Національна культура та її тіловиховний складник	18	2	4	14	18	2	-	16
Тема 2. Історико-філософські аспекти формування національних видів спорту й національних змагань	18	2	4	14	18	-	2	14
Тема 3. Етноспорт як скарбниця традицій.	18	2	4	14	18	2	2	14
Тема 4. Національний спорт сьогодні: міжнародний контекст	18	2	4	14	18	2	2	14
Тема 5. Національний спорт в Україні: історична ретроспектива і сучасність.	18	2	4	14	18	2	2	14
Усього годин	90	10	20	70	90	8	8	74

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	<i>Вступ. Що таке національний спорт?</i>	2	2
2	<i>Національна культура та її тіловиховний складник.</i>	2	
3	<i>Масова культура і спорт.</i>	2	
4	<i>Вплив глобалізації на розвиток національного спорту.</i>	2	
5	<i>Культура тіла.</i>	2	
6	<i>Історико-філософські виміри формування тіловиховної культури і спорту.</i>	2	
7	<i>Етноспорт як скарбниця традицій.</i>	2	2
8	<i>Національний спорт сьогодні: міжнародний контекст.</i>	2	2
9	<i>Національний спорт в Україні: історична ретроспектива.</i>	2	
10	<i>Національний спорт в Україні: нова і новітня доба.</i>	2	2
Разом		20	8

6. Завдання для індивідуальних робіт за проблематикою дисципліни

З метою ефективної організації самостійної роботи студентам пропонують можливість виконувати творчі роботи й завдання, що мають пошуковий та аналітичний характер. Їх підготовка сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу і формуванню творчого підходу, критичності мислення.

Самостійна робота планується як форма організації навчального процесу, що виявляється у: самостійному вивченні запропонованої літератури; пошуку відповідей на проблемні питання; виконанні практичних та індивідуальних завдань.

Пропонуємо два види індивідуальних завдань:

Індивідуальна робота на обрану тему – реферат. Така форма самостійної роботи відображає можливість студентів не лише окреслювати та виявляти інші думки, а й висловлювати власні, що виявляється в критичному аналізі та зіставленні різних точок зору.

Вимоги: обсяг – 10 сторінок формату А 4; шрифт Times New Roman – 14, інтервал – 1,5; зміст має містити план, вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел.

Індивідуальна робота – термінологічний словник: знання основних термінів і понять курсу; надано перелік термінів, а студенти подають свою дефініцію з посиланням на джерело (джерело – не інтернет, а книга чи стаття згідно правил оформлення літератури!).

Індивідуальна робота – презентація. У сучасному світі наглядність і презентативність набувають неабиякого значення. Саме презентації, як «музей слайдів чи малих відеороликів», дають змогу «підкорити час» – це така собі машина часу, яка дозволяє зберегти інформативність та видовищність в одному цілому. Нині це не просто традиційні виступи для подання інформації, а повноцінна «додаткова реальність», яка надає неоціненну допомогу в дослідженні та вирішенні культурних, політичних та економічних проблем, що стоять перед суспільством у складному сьогоденні.

Вимоги до презентацій та критерії їхнього оцінювання

Обсяг 12–18 слайдів.

Презентація – це представлення результатів самостійної роботи студента з опрацювання обраної теми, питання, завдання і т. д.

Мета презентації – набуття студентами навичок із аналізу власної роботи і публічного представлення результатів дослідження.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Мета			
Усі частини презентації пов'язані з метою і предметом дослідження	Усі частини презентації містять важливі твердження за темою дослідження	Основні частини презентації містять важливі твердження за темою дослідження, але деякі фрагменти не стосуються теми	Презентація має тему, однак багато її частин не стосуються теми дослідження

Висновки			
Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання висновків за темою дослідження	Деякі висновки є нелогічними і необґрунтованими	Висновки майже відсутні або є нелогічними
Ключові положення			
Презентація має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Презентація має в основі декілька ключових положень, які не повністю розкривають тему дослідження	Презентація має в основі декілька ключових положень, однак вони переважані інформацією або позбавлені інформації	У презентації не визначені ключові положення
Структура			
Презентація починається слайдом, який зумовлює зацікавлення до теми дослідження, презентація надає інформацію в логічній послідовності, презентація завершується, змушуючи замислитись над ідеєю і темою дослідження	Презентація починається із вступу, надає інформацію в певному порядку і завершується викладенням важливих моментів дослідження	Презентація має вступ і висновки, однак вони не спонукають замислитись над темою дослідження. Послідовність надання інформації не сприяє повному розкриттю теми дослідження	Презентація не містить вступу і висновків. Побудова презентації не дає чіткого уявлення про тему дослідження
5 балів	4 бали	2 бали	0 балів

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

- Стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту.
- 12–18 слайдів.
- Ретельно структурована інформація з акцентом на правові аспекти питання, проблеми, завдання тощо.
- Наявність коротких та лаконічних заголовків, маркованих та нумерованих списків.
- Важливу інформацію (наприклад, висновки, визначення, правила тощо) належить подавати великим та виділеним шрифтом і розміщувати в лівому верхньому кутку слайда.
- Другорядну інформацію бажано розміщувати внизу слайда.
- Кожне положення (ідею) потрібно посинати з абзацу.
- Головну ідею слід викласти в першому рядку абзацу.
- Потрібно використовувати табличні форми подання інформації (діаграми, схеми) для ілюстрування найважливіших фактів, що дасть змогу подати матеріал компактно й наочно.
- Графіка має органічно доповнювати текст.
- Пояснення слід розміщувати якнайближче до ілюстрацій, із якими вони мають з'являтися на екрані одночасно.
- Усю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити щодо наявності орфографічних, граматичних і стилістичних помилок.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Національна культура та її тіловиховна складова. конспект самопідготовки	12	14
2	Тема 2. Історико-філософські аспекти формування національних видів спорту й національних змагань. конспект самопідготовки	12	18
3	Тема 3. Етноспорт як скарбниця традицій. конспект самопідготовки	12	14

4	Тема 4. Національний спорт сьогодні: міжнародний контекст. конспект самопідготовки	12	14
5	Тема 5. Національний спорт в Україні: історична ретроспектива і сучасність. конспект самопідготовки презентація індивідуальної роботи за проблематикою дисципліни	12	14
	Разом	60	74

8. Методи навчання

- *Методи та технології навчання.*

В процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні загально-педагогічні методи, що спрямовані на оволодіння знаннями:

- 1) Пояснювально-ілюстративний метод – лекції та практичні заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь тощо.
- 2) Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: через виконання розвиваючих тестових завдань тощо.
- 3) Метод контролю і самоконтролю.

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка матеріалів самопідготовки.
3. Перевірка завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль – залік.

10. Залікові вимоги

1. «Техніки тіла» Марселя Мосса.
2. Агресія як національна риса характеру в контексті спорту.
3. Вживання (спортивний аспект).
4. Виникнення масової культури та її розуміння.
5. Відомі світові національні види спорту та їх історія.
6. Відомі фестивалі етно-/націо-/традиційного спорту (в світі та Україні).
7. Відродження українських національних єдиноборств (напрямки, школи, основники й учителі тощо).
8. Глобалізація спорту.
9. Глобалізація як явище: визначення та періодизація.
10. Глокалізація та її вплив на національні види спорту.
11. Гра в культурі.
12. Гра та спорт в контексті конкурентоспроможності країн та народів.
13. Гра як важливий елемент національної культури.
14. Етно й традиційні види змагань.
15. Етноантропологічні засади культури тіла: Тейлор, Тернер, Фрезер.
16. Етнокультура та її роль. Традиції.
17. Етнокультурне розмаїття спорту.
18. Етос гри.
19. Знані постаті національного тіловиховання.
20. Значення політики у формуванні національних видів спорту.
21. Іван Боберський – батько українського тіловиховання.
22. Культ фізичної досконалості запорізьких козаків.
23. Культура тіла та євгеніка.
24. Масовий спорт і його зв'язок з масовою культурою.
25. Мета та завдання курсу.
26. Місія національних видів спорту в глобалізованому світі.
27. Мова тіла як можливість міжкультурної комунікації.
28. Моделі сучасного спорту.
29. Народні ігри та їх значення.
30. Національна ідеологія і спорт.
31. Національна свідомість та «спортивний націоналізм».
32. Національне підґрунтя фізичної культури і спорту.
33. Національний спорт в Україні у сучасному вимірі.
34. Національний спорт в Україні: історичний екскурс (загальна характеристика).
35. Національні прояви культури тіла в системах тіловиховання.

36. Національні системи гімнастики.
37. Національні спортивні організації.
38. Національні спортивні товариства.
39. Національні традиції тіловиховання українців.
40. Національно-релігійний характер спорту.
41. Національні види спорту на Олімпійських іграх.
42. Організація і проведення спортивних заходів та змагань з національних видів спорту.
43. Погляд на фізичне виховання у період України-Руси.
44. Поняття «Культура тіла».
45. Поняття «світового спорту» та чинники його формування.
46. Поняття етносу, нації, національної свідомості та національної ідеї.
47. Поняття національної культури.
48. Поняття спорту та спортивної культури.
49. Ранговий поділ спортивної системи на блоки та їх означення.
50. Розуміння популярного спорту.
51. Розуміння спортивної культури.
52. Світова спортивна система (Global Sport System).
53. Світоглядно-філософське значення національного спорту.
54. Соціальний потенціал спорту.
55. Спорт в інформаційному суспільстві.
56. Спорт і характер (ментальність): точки дотику.
57. Спорт як традиція. Національні спортивні традиції.
58. Спорт як чинник збереження та усталення національної ідентичності.
59. Спортивна культура (тіловиховання) та концепція «євгеніки».
60. Спортивні споруди як втілення національних традицій.
61. Суперництво у спорті в контексті протистояння народів та культур.
62. Сучасні популярні види спорту як національні.
63. Філософський погляд на гру, фізичне виховання та спорт.
64. Форми фізичного виховання стародавніх слов'ян.
65. Характеристика розвитку національної тіловиховної культури в діаспорі.

11. Розподіл балів, які отримують магістри для заліку (денна та заочна форма навчання)

Вид роботи	Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10		
Оп-ня	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	50	20
Матер. са- мопідготовки			1		1		1	1		1		5
Інд.роботи										10/10/5		25
Разом	2	2	3	2	3	2	3	3	2	28		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
68–74	D	задовільно	
61–67	E		
35–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

1. Аристотель. Нікомахова етика // Аристотель. Тв. в 4-х т. – М., 1983. – Т. 4. – С. 53–293.
2. Вацеба О. М., Мазур Л. О. Галицькі традиції тіловиховання у контексті сучасного українського відродження // Гуманізм. Людина. Культура : тези доп. людинознавчих філософських читань. – Дрогобич, 1992. – С. 123–124.
3. Вацеба О. М. Особливості історичного розвитку українського спорту в ХХ ст. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Волин. держ. ун-ту імені Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – С. 25–27.
4. Ващенко Г. Тіловиховання як засіб виховання волі і характеру. – Львів: Українські технології, 2001. – 56 с.
5. Величкович М., Мартинюк Л. Український рукопаш гопак: навч. посіб. – Львів, 2003. – 146 с.
6. Вербицький В. А., Бондаренко І. Г. Історія фізичної культури та спорту в Україні: [навчальний посібник]. – Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 340 с.
7. Визитей Н. Н. Теория физической культуры: к корректировке базовых представлений. Философские очерки. – М.: Советский спорт, 2009. – 184 с.
8. Вовк Хв. Студії з української етнографії та антропології. – Київ: Мистецтво, 1995.
9. Гейзінга Й. Homo Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури. – Київ: Основи, 1994.
10. Герчанівська П. Е. Культурологія: термінологічний словник. – Київ: Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2015. – 439 с.
11. Гіперс З. В. Культурологічний словник-довідник. – Київ: ВД «Професіонал», 2006. – 328 с.
12. Грибан Г. П. Термінологічний словник з фізичної культури і спорту / Укладачі: Г. П. Грибан, Д. В. Бойко, Д. О. Дзензелюк. – Житомир: Вид-во «Рута», 2016. – 100 с.
13. Гуттман А. От ритуала к рекорду: Природа современного спорта / пер. с англ. п. ред. В. Нишукова. – М.: Изд-во Института Гайдара, 2016. – 304 с.
14. Декарт «Метафізичні роздуми». – Київ: Юніверс, 2000. – 304 с.
15. Дутчак М. Спорт для всіх. – Київ: Олімп, л-ра, 2009. – 279 с.

16. Жарський Е. Енциклопедія українознавства. Загальна частина. – Мюнхен, Нью-Йорк, 1949. – Т. 3. – С. 1161–1165.
17. Ильин Е. П. Психология спорта. – СПб.: Питер, 2012. – 352 с.
18. Казанова Х. По той бік секуляризації. – Київ: Дух і Літера, 2016. – 264 с.
19. Коваленко А. І. Філософія. Навчально-методичний посібник для студентів. – Львів, 2009.
20. Костюченко О. А. До питання формування національного спортивного законодавства // Вісник Академії адвокатури України. – 2012. – Чис. 3. – С. 90–94.
21. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. – М.: Радуга, 1982. – 399 с.
22. Кыласов А. В. Методология и терминология этноспорта // Вестник спортивной науки. 2011. № 5. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/metodologiya-i-terminologiya-etnosporta> (дата звернення: 12.11.2019).
23. Кыласов А.В., Гавров С.Н. Этнокультурное многообразие спорта // Энциклопедия систем жизнеобеспечения (EOLSS). Наука о спорте. – ЮНЕСКО/EOLSS, Магистр-пресс, 2011. – С. 462–491.
24. Лоренц К. Агрессия (так называемое «зло»): Пер. с нем. – М.: Издательская группа «Прогресс», «Универс», 1994. – 272 с.
25. Мазуров Ю. Спорт как универсальная культура // Наука в олимпийском спорте. – 2014. – № 2. – С. 61–63.
26. Молоде Життя. – 1958. – Чис. 7, 8 (143, 144)
27. Морган У. Философия спорта: исторический и концептуальный обзор и оценка ее будущего. – М.: «Логос», 2006.
28. Нація і спорт : матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 80-річчю СТ “Україна” / ред. кол. Є. Приступа, Л. Мазур, М. Герцик, О. Вацеба [та ін.]. – Львів, 1991. – 91 с
29. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. – Київ: Основи, 1993.
30. Озиева Л. Роль национальных видов спорта в формировании физической культуры молодежи // Успехи современной науки. – 2015. – № 9. – С. 74–76.
31. Платон. Діалоги. – Київ, 1996.
32. Платонова, Р. И. Миссия национальных видов спорта в глобализирующемся мире // Вестник спортивной науки. – 2012. – № 6. – С. 61–64.
33. Поліщук Р. Гармонійний розвиток та агоністика (змагальність) у творах Гомера “Іліада” та “Одіссея” // Українська тіловиховна традиція / гол. ред. Андрій Сова. – Львів, 2020. – Вип. 1. – С. 5–13.

34. Поліщук Р.М. Історико-філософські аспекти формування фізичної культури і спорту. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. – Київ: НАУ, 2021. – Вип. 2 (34). – С. 107–112.
35. Поліщук Р. М. Кілька думок про ідентичність: монографія / Ростислав Миколайович Поліщук. – Львів: ЛДУФК, 2018. – 240 с.
36. Поліщук Р. М. Концепції тіла: гармонія Кубертена with єдність у різноманітті Ніцше [Текст] // Молодий вчений. – 2019. – № 5.
37. Поліщук Р. М. Національний спорт як навчальний курс та його світоглядно-філософське значення [Текст] // Молодий вчений. – 2020. – № 4. – С. 528–532.
38. Поліщук Р. М. Національна культура і спорт // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2021. – Вип. 34. – С. 75–82.
39. Поліщук Р. М. Етноантропологічні засади культури тіла та їх значення для спорту // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2021. – Вип. 38. – С. 98–104.
40. Поліщук Р. М. Політика і спорт: ідеологія, імідж, ідентичність [Текст] // Молодий вчений. – 2019. – № 5.
41. Поліщук, Р. М. Сакральні мотиви спорту // Актуальні проблеми філософії та соціології, (32), 2022. – С. 87–90.
42. Поліщук Р. М. Феномен спорту у дослідженні Г. Плєснера [Текст] // Молодий вчений. – 2019. – № 8. – С. 183–188.
43. Поліщук Р. М. Фізична культура античного світу: філософський погляд [Текст] // Молодий вчений. – 2018. – № 2. – С. 491–495.
44. Поліщук Р. М. Філософські аспекти тіловиховання: від Відродження до Нового часу [Текст] // Молодий вчений. – 2020. – № 5. – С. 277–282.
45. Поліщук Р. Спорт як квазірелігія // Філософські обрії сьогодення. Збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. Берегової Г. Д. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. – С. 137–139.
46. Поліщук Р. М. Спорт як соціокультурний феномен // Тези щорічної всеукраїнської наукової конференції «Дні науки філософського факультету 2020» / Відп. за випуск Л. В. Рижак, Н. І. Жигайло, Б. В. Ткачук. Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. – С. 57–58.
47. Приступа Є. Гопак – танець чи двобій // Спортивна газета. – 1990. – № 132. – 3 лист.
48. Приступа Є. Н. Народна фізична культура українців. – Львів: УСА, 1995. – 254 с.

49. Приступа Є. Н. Українські народні ігри : монографія / Є. Н. Приступа, В. І. Левків, О. В. Слімаковський. – Львів: ЛДУФК, 2012. – 432 с.
50. Проблеми теорії ментальності / Відповідальний редактор академік НАН України М. В. Попович. – Київ: Наукова думка, 2006. – 408 с.
51. Психологічний словник / [авт.-уклад.: В. В. Синявський, О. П. Сергеєнков; за ред. Н. А. Побірченко]. – Київ: Наук. світ, 2007. – 274 с.
52. Радциг С. И. История древнегреческой литературы. – М.: Высшая школа, 1982. – 487 с.
53. Рассел Б. Історія Західної філософії. – К., 1995.
54. Рахимова, М. В. Концепт популярной культуры в современной американской культурфилософии [Электронный ресурс]. – : [Б.и.], 2010. – 220 с.
55. Сاینчук М. Народна гра як презентант традицій і репрезентант культурного коду // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2016. – № 1. – С. 12–16.
56. Сибрук Д. Nobrow. Культура маркетинга. Маркетинг культури. – 2005. – 304 с.
57. Скотний В. Г. Філософія: історичний і систематичний курс. – Київ, 2005.
58. Словник термінів та понять зі спортивних дисциплін : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. О. Момот, Є. Ю. Шаповал, Ю. В. Зайцева, С. М. Новік ; Полт. нац. пед. ун-тет імені В. Г. Короленка – Полтава : Видавець Шевченко Р. В., 2019. – 147 с.
59. Сміт Е. Національна ідентичність. – Київ: Основи, 1994. – 224 с.
60. Сова А. Іван Боберський: суспільно-культурна, військово-політична та освітньо-виховна діяльність: монографія; Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України; Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського; Центр незалежних історичних студій. – Львів, 2019. – 512 с.
61. Сова А. Кирило Трільовський: основні віхи життя // Країна Спорту. Студентський часопис ЛДУФК. Спецвипуск: Кирило Трільовський (1864–1941) видатний діяч українського спортивно-гімнастичного руху. – Львів, 2014. – [20 червня]. – С. 4–5.
62. Сова А. Оксана Суховерська – провідниця української жіночої руханки і ритміки // Шлях Перемоги. – Київ–Лондон–Мюнхен–Нью-Йорк–Торонто, 2018. – 11 квітня. – Чис. 15 (3328). – С. 7.
63. Сова А., Тимчак Я. В. Сини Івана Франка – перші у нашому краї фахівці з руханки та змагу // Універсум. Журнал політології, футурології, економіки, науки та культури. – Львів, 2016. – № 7–8 (273–274). – Липень–серпень. – С. 27–29.

64. Сова А. Степан Гайдучок – творець та літописець історії українського тіловиховання // Шлях Перемоги. – Київ–Лондон–Мюнхен–Нью-Йорк–Торонто, 2018. – 14 березня. – Чис. 11 (3324). – С. 7.
65. Сова А., Тимчак Я. Іван Боберський – основоположник української тіловиховної і спортової традиції / за наук. ред. Євгена Приступи. – Львів: ЛДУФК; Апріорі, 2017. – 232 с.
66. Старков В. А. Традиційна ігрова культура населення України [Текст] / Валерій Старков; НАН України, Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ: Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, 2009. – 400 с.
67. Сторі Д. Теорія культури та масова культура. – Київ: “Акта”. – 362 с.
68. Тиллих П. Избранное. Теология культуры. – М.: Юрист, 1995. – 479 с.
69. Тимчак Я. В. Архаїчні релігійно-культурні обрядові форми рухової (фізичної) культури та їх давньоукраїнські прояви – ігрища // Українська тіловиховна традиція / гол. ред. Андрій Сова. – Львів, 2020. – Вип. 1. – С. 14–25.
70. Тимчак Я. В. Ігрища – давньоруська форма змагальної діяльності // Физическое воспитание студентов творческих специальностей : сб. науч. тр. / под ред. С. С. Ермакова. – Харьков, 1999. – № 8. – С. 52–55.
71. Тимчак Я. В. Концепція природності як основа уявлення про здоровий спосіб життя в цивілізаціях Сходу та Заходу // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Львів, 2006. – Вип. 9. – С. 45–47.
72. Тимчак Я. В. Особливості військово-фізичного виховання в Україні (з найдавніших часів до кінця XIII століття) // Спорт і національне відродження : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 1993. – Ч. 1. – С. 98–101.
73. Тимчак Я. Світоглядні засади тіловиховання (фізичного виховання і спорту): навч. посібн. – Львів: ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. – 96 с.
74. Українська журналістика в іменах / За ред. М. М. Романюка. – Львів, 1996. – Вип. III. – 424 с.
75. Українська тіловиховна традиція / гол. ред. Андрій Сова. – Львів, 2020. – Вип. 1. – 128 с.
76. Уорхол Э. ПОПизм: Уорхоловские 60-е / Э. Уорхол, П. Хэкетт., 2016. – 352 с.
77. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди; {редкол.: В. І. Шинкарук (голова) та ін.}. – Київ: Абрис, 2002. – VI, 742 с.

78. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М.: Прогресс, 1990.
79. Хейзинга Й. Homo Ludens; Статьи по истории культуры. / Пер., сост. и X 35 вступ. ст. Д.В. Сильвестрова; Комментар. Д. Э. Харитоновича. – М.: Прогресс - Традиция, 1997. – 416 с.
80. Хиз Джозеф, Эндрю Поттер. Бунт на продажу. Как контркультура создает новую культуру потребления. – М.: Издательство «Добрая книга», 2007. – 456 с.
81. Цуркан А. А. Агон как выражение принципа состязательности в античной традиции // Культура и искусство. – 2016. – № 1. – С. 46–54.
82. Чепя В., Поліщук Р. Спорт і медіа: амбівалентність та взаємодія // День студентської науки: зб. матеріалів щоріч. студ. наук. конф. – Львів: ЛДУФК, 2018. – С. 31–33.
83. Читанка з історії філософії: у 6-ти книгах. – Київ, 1993.
84. Эко У. Болтовня о спорте // Логос. – 2009. – № 6 (73). – С. 188 – 193.
85. Andrés Horacio Reggiani, Eugenics and physical culture: Biotypology, sports and the body in Latin America, 1930s-1940s, in “Contemporanea, Rivista di storia dell’800 e del ‘900” 3/2018, pp. 325–350.
86. Bale, John & Christensen, Mette Krogh (2004). Post-Olympism?: Questioning Sport in the Twenty-First Century. Bloomsbury Academic. 276 p.
87. Decker, Wolfgang (Cologne), “Akoniti”, in: Brill’s New Pauly, Antiquity volumes edited by: Hubert Cancik and , Helmuth Schneider, English Edition by: Christine F. Salazar, Classical Tradition volumes edited by: Manfred Landfester, English Edition by: Francis G. Gentry. Consulted online on 12 November 2019 http://dx.doi.org/10.1163/1574-9347_bnp_e111980.
88. Durand M. Agon dans les tragédies d’Eschyle. Paris: L’Harmattan, 2005. 24 p.
89. Kramer H. – J. Arete bei Platon und Aristoteles. – Amsterdam, 1967.
90. Philip G. Zimbardo «Psychology and Life: Twelvth edition», 1988.
91. Polishchuk R. The development of physical education and sports in parallel with the forms of axial productivity of society // Integration of traditional and innovative scientific researches: global trends and regional aspect: collective monograph / edited by authors. – 3rd ed. – Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. – 268 p. P. 66–85.
92. Polishchuk R. Culture of the XXI century: football as a quasi-religion in the «secular age» // International Scientific Conference Relevant Issues of the Development of Science in Central and Eastern European Countries: Conference Proceedings, September 27th, 2019. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 220 pages. 173–176.

-
93. Polishchuk R. Philosophical-anthropological and socio-philosophical vision of sport // European philosophical and historical discourse. – 2019. - № 3. – C.93-100.
  94. Silvana Vilodre Goellner, Sebastião Josué Votre & Maria Claudia Brandão Pinheiro (2012) 'Strong mothers make strong children': sports, eugenics and nationalism in Brazil at the beginning of the twentieth century, *Sport, Education and Society*, 17:4, 555–570.
  95. Sogawa Tsuneo. Ethnic Sport, its Concept and Research Perspectives. : ethnic sport, international sport, identity. 2006 4 Special_Issue_2006 p. 96-102.
  96. Sports Glossary <http://www.sportspectator.com/fancentral/sportsglossary.html>.
  97. Waldo E. Sweet, *Sport and Recreation in Ancient Greece: A Sourcebook with Translations*. Foreword by Erich Segal. New York: Oxford University Press, 1987, xii, 281 pp.
  98. Wann, D. L., Melnick, M. J., Russell, G. W., & Pease, D. G. (2001). *Sport fans: The psychology and social impact of spectators*. New York: Routledge.
  99. Wong, G. M. *Essentials of sport law [Text]* / Glenn M. Wong. — An imprint of ABC-CLIO, LLC., 2010. — 885 p.
  100. Zabayako A.P. The basic theories of interpretation of Quasi-Religious movements https://iphras.ru/site/sci_spir/otikd.html.
  101. Zeigler, E. F. (2011). *How sport and physical activity education could contribute to human survival*. Bloomington, IN: Trafford. 244 p.

13. Рекомендовані електронні ресурси

<http://elib.nplu.org/> – Бібліотека «Культура України».

<http://esu.com.ua/> – Енциклопедія сучасної України.

<http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ.

<http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України.

http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека

<http://poetry.uazone.net/> – Бібліотека української поезії.

<http://repository.ldufk.edu.ua> – репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

<http://www.lsl.lviv.ua/> – Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника.

<http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

<https://photo-lviv.in.ua/> – Фотографії старого Львова.

ЗМІСТ

Мета та завдання навчальної дисципліни	3
Опис навчальної дисципліни	4
Програма навчальної дисципліни	5
Структура навчальної дисципліни	6
Теми семінарських занять	7
Завдання для індивідуальних робіт за проблематикою дисципліни	7
Самостійна робота	10
Методи навчання	11
Методи контролю	11
Залікові вимоги	12
Розподіл балів, які отримують магістри для заліку (денна та заочна форма навчання)	14
Рекомендована література	15
Рекомендовані електронні ресурси	22

Навчальне видання

Укладачі:

ПОЛІЩУК Ростислав Миколайович

СОВА Андрій Олегович

ТИМЧАК Ярослав Володимирович

НАЦІОНАЛЬНИЙ СПОРТ

Робоча навчальна програма

Рівень підготовки – другий (освітньо-науковий)

Галузь знань 01 «Освіта»

Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

Верстка – Дмитро Савінов

Підписано до друку 22.02.2022. Формат 60x84/16.

Папір офсет. Гарнітура Minion.

Обл. друк. арк. 1,87. Друк цифровий.

Друк ТзОВ «Простір-М».

Свідоцтво ДК № 5068 від 22.03.2016 р.

79000, м. Львів, вул. Чайковського, 8

Тел.: (032) 261-09-05, e-mail: prostir.druk@gmail.com

